

HAKA

Eesti Hariduse
Kvaliteediagentuur

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine

Osaühing Jako Koolitus
Õppekavarühm juhtimine ja haldus

HINDAMISARUANNE

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks“

2023

Täienduskoolitusasutuse nimi (jur)	Osaühing Jako Koolitus
Veebilehe aadress	https://jako.ee/koolitused/ettevotluskoolitus-786/
Kontaktisik koolitusasutuses	Marju Koor
Hindamiskomisjon	<p>Kaire Takjas - koolitaja-konsultant, koolitusasutuse juht, Eesti Sisekoolituse Arendamise Liidu üks asutajatest, Kairel on pedagoogika ja algõpetuse metoodika magistrikraad Tallinna Ülikoolist ja täiskasvanute koolitaja, tase 6 kutse.</p> <p>Monica Klaas-Kütt - rahvusvahelise firma Bayer personalijuhina ja divisjoni talendijuhina töötades on Monica tegelema sisekoolituste koostamise ja tellimisega finantsvaldkonnas, juhtimise ja <i>coachingu</i> valdkonnas. Monica on lõpetanud Lääne-Viru Kolledži raamatupidamise erialal, Tallinna Tehnikaülikooli ärijuhtimise erialal ning saanud <i>coachi</i> sertifikaadi Hult Ashridge Business Schoolist. 2022.a. sügisest õpib Monica Tallinna Ülikooli andragoogika magistriõppes.</p>
Hindamiskoordinaator	Karin Laansoo
Hindamisperiood	21.08.- 17.10.2023
Valimi õppekavad	1. Ettevõtluskoolitus https://jako.ee/koolitused/ettevotluskoolitus-786/

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL

Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded on täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Sisukord

Sissejuhatus	3
Õppekavarühma juhtimine ja haldus analüüs hindamisvaldkondade lõikes	5
I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS	5
II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE	8
III KOOLITAJAD	14
IV RESSURSID	15

Sissejuhatus

Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamine on täienduskoolitusasutuse õppekavade ning nende alusel toimuva õppe ja õppealase arendustegevuse hindamine õppekavarühmas. Hindamist teostab Eesti hariduse Kvaliteediagentuur (edaspidi HAKA). Hinnatakse, kas kvaliteet vastab [täiskasvanute koolituse seaduses](#) (TäKS) ja [täienduskoolituse standardis](#) määratletud täienduskoolituse kvaliteedi nõuetele ning [HAKA juhendis](#) sätestatud kvaliteedikriteeriumitele.

Hindamise eesmärgiks on anda täienduskoolitusasutusele soovitusi õppe kvaliteedi parendamiseks õppekavarühmas ja tunnustada parimat kvaliteeti.

Hinnatavate õppekavade valiku on teinud HAKA asutuse veebilehel olevate koolituspakkumiste seast. Hindamiskomisjoni eesmärk on analüüsida õppe kvaliteeti õppekavarühmas ning anda analüüsi põhjal soovitusid õppe kvaliteedi parendamiseks. Komisjoni töö aluseks on täienduskoolitusasutuse esitatud õppekavarühma eneseanalüüs ja selle lisad, asutuse veebilehel olev teave ning vestlustel kogutud informatsioon.

Õppekavade ja õppe kvaliteeti analüüsitakse **4 hindamisvaldkonna** alla kuuluva **8 kriteeriumi** lõikes. Kriteerium on nõue, mille täitmist hinnatakse. Kriteeriumite all on toodud **suunised**, mis sisaldavad näiteid selle kohta, mida kriteeriumi hindamisel arvesse võetakse.

Hindamisvaldkonnad on:

- õppekavad ja õppekavaarendus,
- õppimine ja õpetamine,
- koolitajad,
- ressursid.

Hindamiskomisjon toob oma aruandes iga hindamisvaldkonna lõikes välja tugevused, parendusvaldkonnad koos soovitustega õppe kvaliteedi parendamiseks ning arenguvõimalused:

- **Tugevustena** on välja toodud head tavad, uuenduslikud lahendused jne, mis on andnud soovitud tulemusi ja seeläbi õppele lisaväärtust. Tugevused on enamat kui nõuetele vastavus.
- **Parendusvaldkonnad ja soovitused** viitavad mittevastavustele või vajakajäämistele hindamiskriteeriumi nõuete täitmisel. Parendusvaldkonnad mõjutavad hindamisotsuse kujunemist.
- **Arenguvõimalused** on komisjoni soovitused arendustegevusteks, mis ei sisalda mittevastavust nõuete täitmisel ning mille arvestamine või mittearvestamine on koolitusasutuse otsustada. Arenguvõimalused ei mõjuta lõpphinnangu kujunemist.

HAKA täienduskoolituse hindamisnõukogu kaalub hindamiskomisjoni hinnanguid hindamisvaldkondadele ja hindamisaruandes välja toodud tugevusi, parendusvaldkondi ja soovitusi ning võtab vastavalt [HAKA juhendis](#) sätestatud põhimõtetele vastu ühe järgmistest hindamisotsustest: a) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise ja talle on antud kvaliteedimärk; b) asutus on positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamise; c) asutus ei ole positiivselt läbinud õppekavarühma kvaliteedihindamist.

ÜLEVAADE HINDAMISPROTSESSIST

Asutus kooskõlastas HAKAga kvaliteedihindamise aja ja hindamiskomisjoni koosseisu 10.08.2023.

Hindamiskomisjon sai asutuse õppekavarühma eneseanalüüsi koos lisadega 22.08.2023.

Tagasiside asutuse eneseanalüüsi aruandele: komisjoni hinnangul oli asutuse eneseanalüüs sisukas, piisavalt ülevaatlik ja informatiivne.

Vestlus asutuse esindajatega toimus 06.09.2023

HAKA saatis esmase hindamisaruande asutusele 27.09.2023

Asutus saatis oma kommentaarid HAKAle 13.10-2023

HAKA edastas lõpliku hindamisaruande asutusele 17.10.2023

TÕENDID

Komisjoni hindamisaruanne põhineb järgmistel tõenditel:

- Eneseanalüüs (21.09.2023)
- Õppekava (salvestatud asutuse kodulehelt 22.08.2023)
- Info koolituse ja koolitajate kohta asutuse kodulehelt (salvestatud 22.08.2023)
- Tagasisidevorm asutuse kodulehelt (salvestatud 14.09.2023)
- Dokument "Õppekorralduse alused" asutuse kodulehelt (salvestatud 22.08.2023)
- Dokument "Õppetöö kvaliteet" asutuse kodulehelt (salvestatud 22.08.2023)
- Veebivestluste (koolitusasutuse juhi ja ühe koolitajaga) protokollid (06.09.2023)

Õppekavarühma juhtimine ja haldus analüüs hindamisvaldkondade lõikes

I ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

1. Õppekavad on ajakohased ja nende arendusprotsess on tõendus põhine.

Suunised: Asutusel on olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja neid rakendatakse praktikas. Õppekava on välja töötatud sihtrühma ja/või tööturu vajadustest lähtuvalt. Kus võimalik, toetatakse valdkondlikele uuringutele (nt OSKA), ja kus asjakohane, lähtutakse valdkondlikest regulatsioonidest (nt määrused, rahvusvahelised standardid) või kutsestandarditest. Asutuses vaadatakse regulaarselt üle õppekavad, selgitatakse välja nende arenguvajadused, kasutades õppijate, koolitajate jt osapoolte (nt tööandjad) tagasisidet, ning uuendatakse õppekavasid, püüeldes parima kvaliteedi poole. Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon veebilehel või muul avalikkusele kättesaadaval meediaplatformil õppekava kohta on asjakohane.

ANALÜÜS

Koolitusasutus on koostanud õppekava “Ettevõtluskoolitus”, mis kuulub juhtimise ja halduse õppekavarühma ning on hindamisaruandes hinnatav õppekava.

Eneseanalüüsist selgub, et uute õppekavade väljatöötamisel lähtub koolitusasutus OSKA põhikutsealade tööjõuvajaduse prognoosist ning hinnangust nõudluse ja pakkumise tasakaalule; OSKA üldprognoosist 2022-2031 ja Eesti Töötukassa tööjõuvajaduse baromeetrist. Veebivestlusel ilmnes, et ettevõtluskoolituse väljatöötamisel konsulteeritakse spetsiifiliste erialateemade osas vastava ala spetsialistidega, näiteks raamatupidajatega. Uusi õppekavu on testitud ka pilootgrupiga ja kohandatud vastavalt õppijatelt saadud tagasisidele.

Eneseanalüüsist on välja toodud, et koolitusasutus saab õppekavade väljatöötamiseks kasulikke infot arengutuge pakkuvate nõustamiste käigus ning teistest koolitusasutuse koolitustest. Näiteks on tulnud välja valdkonnad, kus vajatakse spetsialiste või pädevused, mille arendamisest tööandjad enim puudust tunnevad. Sisendit õppekavade loomisel saadakse ka tööandjatelt, kes osalevad koolitustel külalistena või kelle juures käiakse õppijatega vaatlusi tegemas. Veebivestluse käigus selgus, et vaatlusi ettevõtetes organiseerib koolitusasutus lähtudes õppijate soovist ning vajadustest.

Veebivestlusel selgus, et uute õppekavade loomisel osalevad lisaks koolitusasutuse juhile sõltuvalt õppekavast praktikud ja tööandjad. Õppekavad vaatab lõplikult üle ja kinnitab ainuisikuliselt koolitusasutuse juht. Komisjon märkas ja toob positiivsena välja, et õppekavas on toodud õppekava kinnitamise ja uuendamise kuupäevad, mis aitavad uuendusi ja õppekava ajas muutuvaid versioone paremini hallata.

Eneseanalüüsist ilmneb, et “Ettevõtluskoolituse” õppekava väljatöötamise esmaseks sisendiks olid Eesti Töötukassa raamhankes esitatud õpiväljundid, samuti töötukassa klientide nõustamiste käigus saadud tagasiside. Õppekava sihtrühmaks on õppekavas märgitud alustavad või vähesel määral tegutsenud

ettevõtjad, kes soovivad täiendada oma ettevõtlusalaseid teadmisi. Aastas viib koolitusasutus läbi ettevõtluskoolitusi 20-30 grupile (8-10 õppijat grupis).

Eneseanalüüsis on välja toodud, et olemasolevaid õppekavasid vaadatakse üle regulaarselt sõltuvalt OSKA uuringutest ja Töötukassa töajavajaduse näitajatest; koolitusasutuse juhi ning koolituse tellijate paikvaatluse tulemustest ning koolitaja tähelepanekutest. Õppekavade arendamisel võetakse arvesse ka õppijate tagasisidet, mida kogutakse nii suuliselt kui ka kirjalikult ning Eesti Töötukassa hinnangut esitatud äriplaanidele. "Ettevõtluse" õppekavas on tehtud muudatusi õppemeetodites, iseseisvate tööde mahtudes ning seoses kaasaegsete tehnoloogiliste uuendustega (AI tehnoloogia, sotsiaalmeedia areng) ka teemade sisus ja mahus. Näiteks on "Ettevõtluskoolituse" õppekavas turunduse teema all suurendatud sotsiaalmeediaturunduse osakaalu; muudetud on ka mitmete ettevõtja pädevusi (peamiselt sotsiaalsete ja IT-alaste oskuste) käsitlevate teemade mahtusid.

Komisjoni hinnangul on koolitusasutusel olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted.

„Ettevõtluskoolituse“ õppekavas on kirjas, et õppekava koostamise aluseks on väikeettevõtja, tase 5 kutsestandardi kompetentsid B.2.1 Äritegevuse kavandamine ; B.2.2 Äritegevuse käivitamine ja B.2.6 Finantsjuhtimine ja majandusarvestus. Veebivestlusel selgus, et need kompetentsid on valitud Eesti Töötukasse raamhankes toodud ootuste põhjal. Õppekavas on kirjas, et õppekava on uuendatud 10.08.2023. Komisjon juhib koolitusasutuse tähelepanu asjaolule, et alates 05.05.2022 kehtiva kutsestandardi väikeettevõtja, tase 5 kompetentside numeratsioon erineb "Ettevõtluskoolituse" õppekavas toodust. Kompetents "Äritegevuse kavandamine" on kutsestandardis B.3.1 ja "Äritegevuse käivitamine" B.3.2. Õppekavas nimetatud kompetentsi B.2.6. "Finantsjuhtimine ja majandusarvestus" kehtivas väikeettevõtja, tase 5 kutsestandardis ei sisaldu (on kompetents B.3.5 "Majandusarvestus"). Komisjoni hinnangul on eelpool toodud kompetentside ebakõla kehtiva kutsestandardiga vastuolus õppekavas märgitud uuendamise kuupäeva ja eneseanalüüsis kirjeldatud väitega, et õppekavasid vaadatakse regulaarselt üle. Komisjon soovib viia õppekavas toodud kompetentside numeratsiooni ja nimetused vastavusse kehtiva kutsestandardiga ning õppekava uuendamise kuupäevaga.

Veebivestlusel selgus, et koolitaja, kellega komisjon vestles, ei ole osalenud "Ettevõtluskoolituse" õppekava väljatöötamisel ega jooksva arendamisel. Koolitusasutuse juhi sõnul ei osalenud veebivestlusel osalenud koolitaja "Ettevõtluskoolituse" õppekava väljatöötamisel, kuid õppekava loova ekspertgrupi koosseisus oli teisi koolitajaid, kellel oli võimalik sellel ajal õppekava väljatöötamise protsessis osaleda. Samuti on veebivestlusel osalenud koolitaja edastatud ettepanekute põhjal tehtud muudatusi turunduse ja turu/toote/teenuse temaatikas ning koolituse metoodikas, näiteks eesmärgiga suurendada osalejate digipädevust vajaliku otsingute tegemisel, samuti info tõlgendamisel. Kuna komisjoni hinnangul on veebivestlusel osalenud koolitaja näol tegemist praegusel ajal toimuvate "Ettevõtluskoolituste" põhikoolitajaga, siis soovib komisjon teda veelgi enam kaasata õppekava arendamisse.

Komisjon soovib õppekavu regulaarselt üle vaadata ning senisest veelgi enam kaasata protsessi koolitaja, kes on praegusel ajal "Ettevõtluskoolituse" üks põhikoolitajatest.

Potentsiaalsele õppijale kättesaadav informatsioon õppekava kohta on avaldatud koolitusasutuse veebilehel ning on kergesti leitav. Õppekavas toodud infot täiendab kodulehel info konkreetsete koolituste kohta. Komisjon leiab, et kuigi koolitusasutuse veebilehel toodud info vastab suures osas täienduskoolituse standardis nõutavale, ei ole see siiski täielikult piisav õppija jaoks. Näiteks ei ole välja toodud nädalapäevi ja kellaaegu, millal õpe toimub. Veebivestlusel selgus, et õpe toimub ka

hübriidõppena, õppekavas ega koolituse kirjelduses seda infot pole. Koolitusasutuse veebilehel on "Ettevõtluskoolituse" õppekava alusel pakutava kahe koolituse (algusega vastavalt 10.10.2023 ja 19.10.2023) juures välja toodud kolm koolitajat. Veebivestlusel ilmnas, et nimetatud koolitajatest üks ei ole koolitaja, vaid on mentori rollis. Ühel koolitajatest on toodud ainult nimi, puudub täiendav info tema kvalifikatsiooni kohta. Komisjon soovib veebilehel koolituse kirjelduses välja tuua koolituste toimumise ajad (päev ja kellaaeg), võimalikule hübriidõppele viitava teabe ning muuta info koolitajate kohta piisavaks ja tegelikule olukorrale vastavaks.

Komisjon leiab, et koolitusasutuse eneseanalüüsis toodud väide õppekavade regulaarse ülevaatamise ja uuendamise kohta ei leidnud "Ettevõtluskoolituse" näitel kinnitust. Õppekava aluseks olevate kompetentside numeratsioon ja kompetentsi "Finantsjuhtimine ja majandusarvestus" nimetus ei ole vastavuses kehtivas kutsestandardis väikeettevõtja, tase 5 (kehtiv alates 05.05.2022) tooduga. Komisjon märkas, et õppekavas õppematerjalide loendis on toodud "Ettevõtlusõpik-käsiraamat" (K. Suppi, 2013), millest on ilmunud 2023. aastal uus kaasajastatud versioon, kus andmed on viidud vastavusse hetkel kehtivate seadustega. Komisjon soovib viia õppekava aluseks olevate kompetentside numeratsioon ja nimetused vastavusse kehtiva kutsestandardiga ning ajakohastada õppematerjalide loetelu.

Koolitajaga toimunud vestlusel selgus, et koolitaja ei ole osalenud "Ettevõtluskoolituse" õppekava väljatöötamisel ega jooksva arendamisel. Komisjon soovib õppekava regulaarselt üle vaadata ning veelgi enam kaasata õppekava arenduse protsessi koolitajat, kes on praegusel ajal "Ettevõtluskoolituse" üks põhikoolitajatest.

Komisjon leiab, et info koolituste kohta on koolitusasutuse lehel hästi leitav, kuid pole "Ettevõtluskoolituse" näitel õppija jaoks piisav ja 100% asjakohane. Komisjon soovib veebilehel koolituse kirjelduses välja tuua koolituste toimumise ajad (päev ja kellaaeg), võimalikule hübriidõppele viitava teabe ning viia koolitajate info vastavusse tegeliku olukorraga. Samuti sätestab Täienduskoolituse standardi §2 (1), et täienduskoolituse õppekavas sätestatakse vähemalt järgmised andmed, mille hulgas on 10) koolituse läbiviimiseks vajaliku kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse kirjeldus. Hetkel on koolituse (aga mitte õppekava) juures välja toodud konkreetsete koolitajate kohta käiv info, samuti on koolitajatele esitatavad nõuded kirjas asutuse õppetöö kvaliteedi dokumendis, aga Täienduskoolituse standard nõuab koolitajatelt nõutava kvalifikatsiooni välja toomist õppekavas. Komisjon soovib täiendada õppekava koolituse läbiviimiseks vajaliku kvalifikatsiooni, õpi- või töökogemuse kirjeldusega.

Eelneva põhjal hindab komisjon kriteeriumi nõuded põhiosas täidetuks.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Komisjonil ei õnnestunud saada piisavalt tõendeid selle kohta, et õppekava regulaarselt üle vaadatakse ja uuendatakse. Komisjon soovib õppekavade ülevaatamise käigus muu hulgas veenduda, et õppekava aluseks oleksid kehtivad õigusaktid ja standardid ning õppematerjalide loend oleks kaasajastatud.

Komisjon soovib viia "Ettevõtluskoolituse" õppekava aluseks olevate kompetentside numeratsiooni ja kompetentsi "Finantsjuhtimine ja majandusarvestus" nimetuse vastavusse kehtiva väikeettevõtja tase 5 kutsestandardiga.

- 2) "Ettevõtluskoolituse" kohta käiv info koolitusasutuse veebilehel pole õppija jaoks päris piisav ja asjakohane. Komisjon soovib veebilehel koolituse kirjelduses välja tuua koolituste toimumise ajad (päev ja kellaaeg), võimalikule hübriidõppele viitava teabe ning viia koolitajate kohta esitatava info vastavusse Täienduskoolituse standardi ja tegeliku olukorraga.

Arenguvõimalused

- 1) Komisjon soovib kaasata "Ettevõtluskoolituse" põhikoolitajat senisest veel enam õppekava arendamise protsessi.

2. Õppekava erinevad osad moodustavad sidusa terviku. Õpiväljundid vastavad õppekava eesmärgile ja sisule ning on õppekavas planeeritud õppeaja ja meetoditega saavutatavad.

Suunised: Õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning nende saavutamist õppija poolt on võimalik kas koolituse käigus ja või selle lõpus hinnata. Kus asjakohane, vastavad õpiväljundid valdkonna kutsestandardi ja/või regulatsiooni nõuetele ([täienduskoolituse standard § 2 lg 2](#)).

Õppekava erinevad osad – pealkiri, eesmärk, õpiväljundid, õpingute alustamise tingimused (sh digiõppes osalemiseks vajalikud nõuded), õppesisu, õppemeetodid, hindamine, õppemaht – on omavahel kooskõlas ja moodustavad sidusa terviku ning võimaldavad koolituse sihtrühmal ettenähtud ajaga saavutada õpiväljundid. Koolituse kirjelduses on nimetatud, milliseid tehnoloogilisi vahendeid õppijal on vaja, et veebiõppes osaleda.

ANALÜÜS

Koolitusasutus on "Ettevõtluskoolituse" õppekavas kirjeldanud 9 õpiväljundit, mis komisjoni hinnangul kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi või hoiakuid ning nende saavutamist on võimalik hinnata.

Komisjon leiab, et õppekavas loetletud õpiväljundeid on võimalik hinnata õppekavas toodud hindamismeetoditega (õppekavas "Õpitudemuste hindamise viisid"). Õppekavas hindamiskriteeriumina välja toodud "äriplaani esitamine ja kaitsmine" on komisjoni hinnangul pigem hindamismeetod. Komisjon soovib "äriplaani esitamise ja kaitsmise" nimetada õppekavas hindamismeetodiks ning lisada hindamiskriteerium või -kriteeriumid.

Komisjoni hinnangul kirjeldavad õpiväljundid "tunneb erinevaid konkurentsivorme" ja "tunneb erinevaid turundusmeetmeid- ja kanaleid" teadmisi, mida õppija koolituse lõpuks omandab. Veebivestlusel selgus, et õpiväljundite saavutatust hinnatakse eelkõige äriplaani kaitsmisega. Kuna õppija kirjeldab äriplaanis oma tulevase ettevõttega seotud potentsiaalseid konkurente ja planeeritavad turundusmeetmed- ja kanaleid, siis soovib komisjon õpiväljundid sõnastada vastavalt näiteks "analüüsib äriplaanis ettevõtte konkurentsiolukorda" ja "oskab valida oma loodava ettevõtte jaoks sobivaimad turundusmeetmed ja-kanalid".

Komisjon hindab õppekava "Ettevõtluskoolitus" komponentide sidusust õppekava, eneseanalüüsi ja vestluste põhjal järgnevalt:

- Õppekava pealkiri annab edasi õppe sisu, on kooskõlas eesmärgi, teemade ja õpiväljunditega.

- Õppekava eesmärk on kooskõlas sihtgrupi kirjelduse ja õppe tegeliku sisuga.
- Õppekava õpiväljundid on komisjoni hinnangul täielikult kooskõlas õppe sisuga.
- Õppekavas loetletud õppemeetodid toetavad õpiväljundites kirjeldatud oskuste ja teadmiste omandamist.
- Õppekavas ei ole toodud õppe alustamise tingimusi – osalemiseks vajalikku digipädevust, nõudeid isikliku arvuti ja interneti kasutamise võimaluse kohta veebiõppe puhul. Kuna veebivestlusel selgus, et koolitused toimuvad ka veebi- või hübriidõppe vormis, siis soovitab komisjon lisada, milline riist- ja tarkvara ning millisel tasemel õppijate digioskuste tase on vajalik õppe alustamiseks.
- Õppekavas on välja toodud õpitulemuste hindamise viisid, mis on vastavuses õpiväljundite ja õppe eesmärgiga. Hindamisvestlusel selgus, et õpiväljundite saavutatust hinnatakse äriplaani kaitsmisega ning hindamine toimub ka iga äriplaani osa juures. Komisjoni hinnangul ei ole koolitusasutus õppekavas sätestanud, millised on täpsed hindamiskriteeriumid, mille alusel saaks öelda, kas äriplaan on kaitstud või mitte. Samuti on ebaselge, milliste kriteeriumite järgi toimub näiteks kodutööde, testide ja teiste õppekavas loetletud hindamismeetodite rakendamine ning millist rolli mängivad need kokkuvõttes hindamises. Komisjon soovib õppekavas määratleda, millised on hindamiskriteeriumid nii äriplaani hindamisel kui ka teistel hindamismeetoditel, millega õpiväljundite saavutatust hinnatakse.
- Õppekava kogumaht on 200 ak/h (akadeemilist tundi), millest 160 ak/h on auditoorset ja 40 ak/h iseseisvat tööd. Komisjon leiab, et õppekava õppe kogu- ja osamahud toetavad õpiväljundite saavutamist ja on piisavad, et õppija omandaks õpiväljundid.

Komisjon märkas ja juhib koolitusasutuse tähelepanu sellele, et õppekavas on mahud tähistatud 200 t, 160 t ja 40t. Veebivestlus selgus, et tegemist on akadeemiliste, mitte astronoomiliste tundidega. Komisjon soovib sellisel juhul kasutada õppemahtude tähistamisel akadeemilise tunni lühendit (ak/h), et potentsiaalsel õppijal oleks võimalikult täpselt võimalik ennustada koolituse läbimiseks kuluvat aega.

Kokkuvõtvat leiab komisjon, et “Ettevõtluskoolituse” õppekava õpiväljundid kirjeldavad koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi, oskusi ja hoiakuid ning nende saavutamist on võimalik hinnata õppekavas toodud hindamismeetoditega (õppekavas “Õpitulemuste hindamise viisid”).

Komisjoni hinnangul on “äriplaani esitamine ja kaitsmine” hindamismeetod (õppekavas hindamiskriteerium).

Komisjon leiab, et õpiväljundid “tunneb erinevaid konkurentsi vorme” ja “tunneb erinevaid turundusmeetmeid- ja kanaleid” kirjeldavad teadmisi, mida õppija koolituse lõpuks omandab. Õpiväljundite saavutatust hinnatakse äriplaani kaitsmisega ning seetõttu on soovitatav need sõnastada konkreetsemalt ja siduda loodava ettevõtte tegevustega.

Komisjoni hinnangul annab “Ettevõtluskoolituse” õppekava pealkiri edasi õppe sisu, on kooskõlas eesmärgi, teemade ja õpiväljunditega; õppekava eesmärk on kooskõlas sihtgrupi kirjelduse ja õppe tegeliku sisuga; õppekava õpiväljundid on komisjoni hinnangul täielikult kooskõlas õppe sisuga; õppekavas loetletud õppemeetodid toetavad õpiväljundites kirjeldatud oskuste ja teadmiste omandamist; õppekavas kirjeldatud õpitulemuste hindamise viisid on vastavuses õpiväljundite ja õppe

eesmärgiga; õppekavade õppe kogu- ja osamahud toetavad õpiväljundite saavutamist ja on piisavad, et õppija omandaks õpiväljundid.

Komisjon leiab, et õppekavas ega veebilehel pole koolituse infos välja toodud õppe alustamise tingimusi veebi- ja hübriidõppe puhul. Komisjoni hinnangul ei ole koolitusasutusel sätestatud, millised on täpsed hindamiskriteeriumid nii äriplaani kaitsmise kui ka teiste õppekavas toodud hindamismeetodite rakendamisel.

Eelneva põhjal hindab komisjon kriteeriumi nõuded täidetuks.

Arenguvõimalused

- 1) Õpiväljundid “tunneb erinevaid konkurentsivorme” ja “tunneb erinevaid turundusmeetmeid- ja kanaleid” kirjeldavad teadmisi, mida õppija koolituse lõpuks omandab. Kõikide õpiväljundite saavutatust hinnatakse äriplaani kaitsmisega. Komisjon soovib õpiväljundid seostada äriplaani vastava osaga, näiteks “analüüsib äriplaanis ettevõtte konkurentsiolukorda” ja “oskab valida oma loodava ettevõtte jaoks sobivaimad turundusmeetmed ja-kanalid”.
- 2) Õppekavas on hindamiskriteeriumina välja toodud “äriplaani esitamine ja kaitsmine”. Et õppijal oleks võimalikult selge ja ühene arusaam nõuetest, mis tal tuleb täita tunnistuse saamiseks, soovib komisjon “äriplaani esitamine ja kaitsmine” õppekavas välja tuua hindamismeetodina ning lisada hindamiskriteerium või -kriteeriumid.
- 3) Õppekavas on õppemahud tundides (lühend “t”). Komisjon soovib kasutada lühendit “ak/h”, kuna selgus, et õppemahud on akadeemilistes tundides.
- 4) Õppekavas ja veebilehel koolituse kirjelduse juures ei ole välja toodud, milliseid tehnilisi vahendeid õppija koolituse läbimiseks veebikeskkonnas vajab. Komisjon soovib lisada selle info õppekavasse ja veebilehele.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Õppekava ja õppekavaarenduse hindamisvaldkonna hindamisest toob komisjon kokkuvõtvalt välja järgmist:

- Komisjoni hinnangul on koolitusasutusel olemas õppekavade väljatöötamise ja arendamise põhimõtted ja neid rakendatakse praktikas.
- Komisjon leiab, et õppekavade regulaarse ülevaatamise ja uuendamise osas on puudujääke, mida tõendab, et “Ettevõtluskoolituse” aluseks olevate kompetentside numeratsioon ja nimetus ei ole vastavuses väikeettevõtja, tase 5 kehtiva kutsestandardiga ning õppematerjalide loendis toodud ettevõtlusalase käsiraamatuna on esitatud 10 aastat vana versioon (välja antud 2013), kuigi käsiraamatust on ilmunud mitmeid uuendatud trükke.
- Komisjoni hinnangul on info koolituste kohta koolitusasutuse lehel hästi leitav, kuid pole “Ettevõtluskoolituse” näitel õppija jaoks päris piisav, kuna puudub teave koolituspäevade ja kellaaegade kohta ning info koolitajate kohta pole täielik ning erineb osaliselt tegelikust olukorrast.

- Komisjoni hinnangul kirjeldavad “Ettevõtluskoolituse” õppekava õpiväljundid koolituse lõpuks omandatavaid teadmisi ja oskusi ning nende saavutamist on võimalik hinnata õppekavas toodud hindamismeetoditega.
- “Ettevõtluskoolituse” õppekava õpiväljundid on komisjoni hinnangul kooskõlas õppe sisuga ning õppemeetodid toetavad õpiväljundites kirjeldatud oskuste ja teadmiste omandamist.
- Komisjon leiab, et “Ettevõtluskoolituse” õppekava õppe kogu- ja osamahud toetavad õpiväljundite saavutamist ja on piisavad, et õppija omandaks õpiväljundid.

Eelnevat arvesse võttes leiab komisjon, et koondhinnang õppekava ja õppekavaarenduse hindamisvaldkonnale on “nõuded on põhiosas täidetud”.

ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS: Nõuded on põhiosas täidetud

II ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

3. Koolitaja suunab õppijaid õppimise eest vastutust võtma.

Suunised: *Õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisse. See tähendab, et õppeprotsessi alguses on õppijatega läbi arutatud, mis on õppekava eesmärk, õpiväljundid, kuidas toimub õppimine ja hindamine ning kuidas antakse tagasisidet. Koolituse alguses on kaardistatud, milliste ootustega on õppijad koolitusele tulnud ning nende ootustega arvestatakse.*

ANALÜÜS

Eneseanalüüsis kirjeldab asutus, et koolituse alguses sõlmitakse koolitusel osalejatega kokkulepped, kus pannakse kirja osapoolte ootused ja soovid ning turvalist õpikeskkonda tagavad reeglid, vajadusel vaadatakse need koolituse jooksul üle ja täiendatakse või muudetakse juhul, kui protsessi käigus õppija algne idee kitseneb või muutub. Lisaks sõnastab iga õppija individuaalsed eesmärgid, kuhu soovib koolituse lõpuks jõuda.

Eneseanalüüsist selgub, et koolituse alguses tutvustavad koolitajad õppijatele koolitusprogrammi, täpsemalt räägitakse läbi saavutatavad õpiväljundid ja nende hindamise viisid ning kriteeriumid.

Eneseanalüüsis on välja toodud, et õppijate motivatsiooni jälgib koolitaja koos koolitusasutuse juhiga koolituse käigus pidevalt. Kui umbes kolmandiku peal koolitusest tunnevad osalejad väsimust, võtab koolitusasutus kasutusele erinevad õppija motivatsiooni toetavad meetodid, sealhulgas tegevuste jagamise väiksemateks osadeks ning vajadusel kohandatakse tempot. Veebivestlusel ilmnes ka, et kui õppijatel tekib ebakindlus või raskusi, pakub asutus koolitusel osalejatele tasuta nõustamisteenust, mis aitab õppijatel raskustest üle saada ja säilitada motivatsiooni. Komisjon leidis, et sellise toetuse pakkumine on väga kiiduväärt täiendava meetod õppija toetamiseks.

Komisjon nõustub eneseanalüüsis välja toodud asutuse väitega, et koolituse läbiviimisesse kaasatavad külalisesinejad ja mentorid suurendavad motivatsiooni ja aitavad siduda teooriat ja praktikat ning see annab õppijatele uusi vaatenurki oma äriideedele ja teadmiste.

Lähtudes eneseanalüüsist ja veebivestlusest hindab komisjon, et õppijad on kaasatud õppeprotsessi kujundamisse ja nende ootustega arvestatakse mitmel tasandil. Kokkuvõttes võib öelda, et hinnatava koolituse protsess on hästi struktureeritud ja paindlik, arvestab õppijate ootusi ja võimaldab õppijatel aktiivselt osaleda. Koolitajad ja asutuse esindajad kasutavad mitmeid meetodeid motivatsiooni säilitamiseks ja õppijate individuaalseks toetamiseks, mis aitab õppijatel saavutada oma eesmärgi.

Tugevused

- 1) Kui õppijatel tekib ebakindlus või raskusi, pakub koolitusasutus neile tasuta nõustamisteenust.
- 2) Koolitusele kaasatakse vastavalt osalejate huvidele ja vajadustele praktikutest külalisesinejaid ja mentoreid.

4. Koolitajad kasutavad õppekava elluviimisel asjakohaseid õppemeetodeid, mis toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Koolitaja lähtub koolituse läbiviimisel õppekavast ja toetab õppijat õppe protsessis. Kui koolitust viib läbi mitu koolitajat, on koolitajad koostöös läbi arutanud terve koolituse sisu ja tagavad, et koolitus moodustab õppija vaates terviku.

Õppemeetodid on asjakohased: nende valikul on arvestatud koolituse eesmärgi, õpiväljundite ja sihtrühmaga ning need toetavad õppijat õpiväljundite saavutamisel. Koolitaja kasutab õppekava eesmärkide saavutamiseks paindlikke ja vaheldusrikkaid ja õppijate eripärasid arvestavaid lähenemisviise, mis toetavad õppijate õppimist ning õpioskuste arengut.

ANALÜÜS

Eneseanalüüsist selgub, et koolitusel on tavaliselt üks koolitaja, kuid vajadusel kaasatakse ekspertvaldkonna koolitajaid, näiteks turunduse või finantsvaldkonna spetsialiste. Koolitusettevõtte juht ja koolitajad teevad regulaarset koostööd, et tagada teemakäsitluste tõhusus ja õppekava eesmärkide saavutamine. Nii eneseanalüüsist kui veebivestlusest selgus, et kui koolitust viivad läbi mitu koolitajat, siis kõik koolitajad räägivad läbi õppekava eesmärgid, õpiväljundid, teemad, hindamismeetodid ja kriteeriumid. Töötatakse koos, et vältida kordusi ja tagada õpimeetodite mitmekesisus.

Eneseanalüüsist on toodud välja, et koolitusprogrammis kasutatakse mitmekesiseid õppemeetodeid, nagu näiteks valitakse teemakäsitluses meetodid selliselt, et õppimine sobiks nii teoreetikule, pragmaatikule, tegutsejale ja jälgijale kui introverdile ja ekstraverdile, ning see võimaldab erinevatel õppijatel, olenemata nende õpioskustest ja isiksusest, õppida tõhusalt. See hõlmab nii teoreetilist kui ka praktilist lähenemist. Veebivestlusel koolitajaga selgus, et koolitaja varieerib tempot ja vahel ka teemade järjekorda, et õppimine oleks kooskõlas õppijate ootustega ja eelteadmistega. Koolitaja ei toonud näiteid meetodilise variatiivsuse kohta erinevate vajadustega õppijate gruppide puhul. Komisjon soovib koolitajal meetodilise variatiivsusele enam tähelepanu pöörata.

Eneseanalüüsist ja veebivestlusest selgus, et iga õppija kaardistab koolituse alguses kirjalikult oma eesmärgid, vajadusel toetab koolitaja sõnastamisel, et olla võimalikult täpne (nt kasutades SMART mudelit). Koolitaja lähtub tagasiside andmisel õppija poolt kirja pandud eesmärkidest. Komisjon hindab väga kõrgelt, et õppijatele on tasuta nõustamise ja *coachingu* näol tagatud personaalne arengutugi kogu õppeperioodi vältel ja ka kuni kahe kuu jooksul pärast koolituse lõppu.

Eneseanalüüsist selgub, et õpioskuste arendamisel rakendatakse kogemusliku õppe mudelit ning veebivestlusel kirjeldas ettevõtte juht seda mudelit kui protsessi, kus õppijad jagavad oma kogemusi, integreeritakse uusi teadmisi ja selle tuginedes luuakse uus teadmine, sealjuures on refleksioon oluline osa kogu õppeprotsessist. Lisaks on äriplaani koostamise protsessi kaasatud ka mentorid, kes annavad täiendavat tagasisidet ja võimaldavad õppijatel põhjalikumalt analüüsida oma äriidee arengut, praktilisi aspekte ja vajadusi. Komisjoni hinnangul vastavad kasutatavad õppemeetodid sihtrühma ootustele ja vajadustele, toetades osalejate õpi- ja ettevõtlusoskuste arengut. Eneserefleksioon ja kaasõppijatele tagasiside andmine suunavad koolitusel osalejat pidevale analüüsile, mis ühest küljest aitab õppijal luua seoseid ja kinnistada õpitut, teisest küljest tugevdab osalejate grupitunnet, mis pakub tuge olukordades, kus õpimotivatsioon võib hakata langema.

Eneseanalüüsist selgub ja vestlustel leidis kinnitust, et koolituse alguses kaardistatakse õppijate digioskused ja koolitaja aitab neid vajadusel täiendada. Digitaalsete töövahendite kasutamine on koolituse oluline osa ja veebivestlusel tõi koolitusasutuse juht välja, et kui õppijal ei ole vajalikke digivahendeid, saab ta kasutada koolitusasutuse poolt pakutavaid.

Lähtudes eneseanalüüsist ja veebivestlusest saab öelda, et koolitusprotsessi korraldamisel ja koolitajate koostööl kasutatakse mitmeid meetmeid, et tagada õppijatele individuaalne tugi, mitmekesine õppemeetodite kasutamine ja toetatakse õppimismotivatsiooni säilimist.

Tugevused

- 1) Õppijale on tagatud personaalne arengutugi tasuta nõustamise ja *coachingu* näol kogu õppeperioodi vältel ja ka kuni kahe kuu jooksul pärast koolituse lõppu, mis toetab koolitusel osaleja arengut laiemalt kui ainult 200-tunnise ettevõtluskoolituse ulatuses.
 - 2) Mentorite kaasamine tagasiside andmise protsess on õppijatele motiveeriv ja võimaldab saada täiendavat sisendit oma äriplaanile.
5. **Õppekavas on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad lõpudokumendid. Õppija saab koolitajalt tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Tunnistuse andmise korral hinnatakse kõikide õpiväljundite saavutamist.**

Suunised: Lõpetamise tingimused on asjakohased ja lõpetamise dokumentide väljastamisel lähtutakse seaduse nõuetest ([täienduskoolituse standardi § 2 lõike 1 punktis 9 ja § 3 lõigetes 1 ja 2](#)). Kui koolituse lõpus antakse tunnistus, siis on alati hinnatud kõikide õpiväljundite saavutamist ja antud selle kohta õppijale tagasisidet. Hindamine on läbipaistev ja objektiivne ning toetab õpiväljundite saavutamist. Kui koolitus lõpeb tõendiga, siis annab koolitaja igale õppijale arengut toetavat tagasisidet oskuste, teadmiste ja hoiakute omandamise kohta. Hindamine ja tagasiside andmine toimub kas õppeprotsessi käigus või lõpus.

ANALÜÜS

Eneseanalüüsis on välja toodud, et kogu koolituse vältel antakse õppijatele tagasisidet ning julgustatakse neid enda sooritust reflekteerima ja ka kaasõppijate aktiivselt tagasisidet andma. Samuti selgub eneseanalüüsist, et hindamine on kolmepoolne (õppija refleksioon, kaasõppijate ja koolitaja tagasiside) ning see hõlmab nii individuaal-, paaris-, grupi- kui ka kodutöid. Koolitaja monitoorib iga õppija edenemist individuaalselt vastavalt õpieesmärkidele ning annab personaalset tagasisidet, aidates neil oma oskusi, teadmisi ja hoiakuid arendada.

Eneseanalüüsist selgub, et hindamismeetodite valik toimub koolitajate ja ettevõtte juhi koostöös ja arvestab nii koolitaja kogemust kui ka õppijate vajadusi. Meetodite tõhusust hinnatakse regulaarselt ning neid muudetakse vastavalt grupi üldisele tasemele ja eesmärkidele.

Õppekavas on välja toodud, et tunnistus väljastatakse õpiväljundid omandanud ning hindamise läbinud koolitavale. Tõend antakse, kui õppija ei ole osalenud hindamisel või ei läbinud hindamist positiivse tulemusega. Eneseanalüüsist on lisaks välja toodud, et tõendi saamisel selgitatakse õppijale, mil määral ta õpiväljundid omandas ning võimalikud edasised sammud. Veebivestlusel ettevõtte juhiga selgus, et puudumiste korral antakse õppijatele lisatööd, mis tuleb esitada ning lisatööde esitamata jätmisel tunnistust ei väljastata, kuna koolitusettevõtte ei saa olla kindel, et puudunud osas on kompetents saavutatud. Kuivõrd õppekavas ei sisaldu tunnistuse saamiseks nõuet õppetöös osalemise kohta ning hindamiskriteeriumina on välja toodud ainult äriplaani esitamine ja kaitsmine, võib täiendavate kriteeriumite seadmine tunnistuse saamiseks tulla osaleja jaoks ebameeldiva üllatusena. Sellest tulenevalt soovib komisjon asutusel õppekavas selgemalt välja tuua tunnistuse saamise tingimused. Hetkel rakendatav hindamisprotsess ei ole läbipaistev ja õppekava ei võimalda õppijal saada ühest ülevaadet koolituse lõpetamise tingimustest. Juhul, kui koolitusasutus otsustab lisaks äriplaani esitamisele ja kaitsmisele hinnata ka vaheetappe, soovib komisjon asutusel olla paindlikum üksikute õppekava osade hindamisel ja võimaldada varasemate kogemuste arvestamist, eeldusel, et õppija suudab tõendada vastavate oskuste olemasolu tulenevalt eelnevalt omandatud haridusest või töökogemusest (sarnaselt kõrgkoolides kasutatava VÕTA protsessiga).

Kokkuvõttes soovib komisjon selgitada koolituse lõpetamise tingimused selgemalt - kui õppekava sätestab, et tunnistus antakse õppijatele, kes omandavad õpiväljundid ja läbivad hindamise, siis veebivestlusel selgus täiendav nõue õppetöös osalemise kohta. Seetõttu jõudis komisjon järeldusele, et hindamise protsess ei ole läbipaistev ja õppima asumisel õppijatele arusaadav. Komisjon soovib koolitusasutusel selgemalt määratleda tunnistuse saamise tingimused ning kaaluda paindlikumat hindamisprotsessi, võimaldades varasemate kogemuste arvestamist sarnaselt kõrgkoolides kasutatava VÕTA protsessiga.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Hetkel rakendatav hindamisprotsess ei ole läbipaistev ja õppekava ei võimalda õppijal saada ühest ülevaadet koolituse lõpetamise tingimustest. Komisjon soovib asutusel õppekavas üheselt välja tuua kõik tunnistuse saamise tingimused ning mitte kohandada tingimusi protsessi käigus.

Arenguvõimalused

- 1) Komisjon soovib koolitusasutusel olla paindlikum üksikute õppekava osade hindamisel ja võimaldada varasemate kogemuste arvestamist, eeldusel, et õppija saab tõendada teadmiste ja oskuste olemasolu eelneva hariduse või töökogemusega (sarnaselt kõrgkoolides kasutatava VÕTA protsessiga).

6. Õppijatelt kogutakse tagasisidet õppimisele ja õpetamisele ning tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

Suunised: Õppijaid innustatakse andma koolitajale tagasisidet õppimise ja õpetamise protsessi kohta. Tagasisidet kogutakse süsteemselt. Tagasiside küsimused kajastavad koolituse erinevaid aspekte, näiteks õppijate rahulolu õppesisu, meetodite, hindamise, õppe mahu ja koolitajaga. Tagasiside tulemusi analüüsitakse ja arvestatakse õppeprotsessi parendamisel.

ANALÜÜS

Eneseanalüüsis on märgitud, et õppijaid julgustatakse aktiivselt andma tagasisidet nii suuliselt kui kirjalikult ning see on oluline osa koolituse protsessist, lisaks on ettevõtte on loonud oma veebilehele tagasiside vormi, mis võimaldab õppijatel hinnata erinevaid aspekte, sealhulgas õppe sisu, õpetamismeetodeid, hindamist, õppe mahtu ning koolitajat ja üldist korraldust.

Eneseanalüüsis on märgitud, et personaalne tagasiside koolituspäevale ja koolitajale on eriti oluline, kuna see võimaldab koolitajatel saada vahetut ja mitteformaalset tagasisidet, mis on motiveeriv ja aitab neil paremini vastata õppijate vajadustele. Veebivestlusest koolitajaga leidis kinnitust, et koolitaja küsib struktureeritult ja järjekindlalt suulist tagasisidet iga koolituspäeva lõpus. Komisjon peab seda väga oluliseks koolituse kvaliteeti toetavaks vahendiks.

Eneseanalüüsis on kirjeldatud õppijate tagasisidest lähtuvalt õppeprotsessi sisse viidud parendusi nagu õppemahu ja ajakava korrigeerimine, et tagada õppijatele parem arusaamine ja võimalus õpitut kinnistada. Õppijate soovitusi ja ettepanekuid võetakse tõsiselt ning neid kasutatakse koolituse edasise kavandamise ja korraldamise juures.

Komisjon toob siiski välja, et veebilehelt leitav kirjaliku tagasiside vorm ei soodusta konstruktiivse tagasiside ja parendusettepanekute esitamist, kuna puudub vastav küsimus. Näiteks koolitaja kohta on võimalik anda järgmisi hinnanguid: „koolitaja juures meeldis mulle kõige rohkem“ (valikvastused) ja „kuidas jäid rahule koolitajaga?“ (valikvastused skaalal 1-5). Puudub võimalus anda koolitajale ja koolitaja kohta vabas vormis tagasisidet, mida koolitaja saaks tulevaste koolituste puhul arvesse võtta. Komisjon juhib koolitusasutuse ja koolitaja tähelepanu asjaolule, et suulise tagasiside puhul võivad õppijad pigem vältida kriitilise tagasiside andmist. Selliselt võib koolitusasutusel ja koolitajal jääda saamata õppijate konstruktiivne ja väärtuslik tagasiside selle kohta, mida võiks koolitusel edaspidi teisiti teha. Komisjon soovib tagasisidevormi lisada küsimus, mis võimaldab õppijal teha ettepanekuid parenduste kohta.

Samuti ei leidnud komisjon tõendeid suulise tagasiside süstematiseeritud dokumenteerimise ja kogumise kohta, mille tõttu võivad märkamata jääda tekkivad mustrid õppijate tehtavates arendusettepanekutes. Süsteemsem lähenemine tagasiside kogumisele ja analüüsimisele annaks koolitusasutusele veelgi laiemat vaadet koolituste arendamiseks.

Kokkuvõtteks tõdeb komisjon, et koolitusasutus on loonud õppijatele võimalused tagasiside andmiseks ja tagasisidet kogutakse järjepidevalt. Tagasisidet kogutakse koolituse erinevate aspektide kohta ning sellega arvestatakse koolituse kohandamisel ning parendamisel.

Arenguvõimalused

- 1) Luua ettevõttesisene süsteem, kus iga koolitaja dokumenteerib ja salvestab saadud tagasiside koheselt kesksesse asukohta ning kogutud tagasisidet analüüsitakse regulaarselt.
- 2) Suulise tagasiside puhul võivad õppijad vältida kriitilise tagasiside andmist. Veebilehel olev kirjalik tagasiside vorm ei võimalda teha parendusettepanekuid (pole vastavat küsimust). Komisjon soovib tagasisidevormi lisada küsimuse, mis võimaldab õppijal teha ettepanekuid parenduste kohta.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Komisjon leidis, et koolitusprotsess on hästi struktureeritud ja paindlik, arvestab õppijate ootustega ja võimaldab õppijatel aktiivselt osaleda. Koolitajad ja asutuse esindajad kasutavad mitmeid meetodeid motivatsiooni säilitamiseks ja õppijate individuaalseks toetamiseks, mis aitab õppijatel saavutada oma eesmärgid.

Komisjon leidis, et koolitusprotsessi korraldamisel ja koolitajate koostööl kasutatakse mitmeid meetmeid, et tagada õppijatele individuaalne tugi, mitmekesine õppemeetodite kasutamine ja toetatakse õppimismotivatsiooni säilimist.

Lisaks tõdeb komisjon, et koolitusasutus on loonud õppijatele võimalused tagasiside andmiseks ja tagasisidet kogutakse järjepidevalt. Tagasisidet kogutakse koolituse erinevate aspektide kohta ning sellega arvestatakse koolituse kohandamisel ning parendamisel.

Komisjon jõudis järeldusele, et hindamise ja tunnistuse väljastamise protsess ei ole läbipaistev ja õppima asumisel õppijatele arusaadav. Komisjon soovib koolitusasutusel selgemalt määratleda tunnistuse saamise tingimused ning kaaluda paindlikumat hindamisprotsessi.

Komisjon kaalus hinnatava õppekavaruhma õppimise ja õpetamise valdkonna koondhinnangu kujundamisel mitmeid tunnustamist väärivaid tugevusi, aga ka vestlustel ilmnenuid ebakõla tunnistuse välja andmisel. Kuigi komisjon hindab õppimise ja õpetamise valdkonna nõuded täidetuks, soovime tunnistuse andmise protsessi korrastamisele pöörata erilist tähelepanu, et tagada kogu hindamisvaldkonna terviklik kooskõla kõigi õppimise ja õpetamise valdkonna kriteeriumitega.

ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE: Nõuded on täidetud

III KOOLITAJAD

7. Koolitajatel on koolituste läbiviimiseks vajalik erialane kvalifikatsioon, õpi- ja/või töökogemus ja täiskasvanute koolitaja pädevus. Info koolitajate kompetentside kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel. Koolitaja arendab regulaarselt oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi.

Suunised: Info kõigi koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja/või töökogemuse kohta on kättesaadav koolitusasutuse veebilehel ([TäKS § 11 lõige 2](#)). Veebilehel on koolitajate kompetentside kirjelduses lisaks erialasele kvalifikatsioonile ja varasemale töökogemusele märgitud asjakohane erialane ja täiskasvanute koolitamise alane enesetäiendamine. Koolitusasutus on määratlenud nõuded koolitajatele (sh praktikajuhendajatele) ning neid rakendatakse koolitajate (sh praktikajuhendajate valikul). Asutusel on olemas praktika läbiviimise põhimõtted. Koolitaja analüüsib oma tegevust, võttes mh arvesse õppijate tagasisidet, ning hoiab end kursis uuemate suundadega nii eriala- kui täiskasvanukoolituse valdkonnas.

ANALÜÜS

Eneseanalüüsist selgub ja vestlusel leidis kinnitust, et “Ettevõtluskoolituse” koolitajate valiku kriteeriumiks on kõrgharidus (soovitavalt magistrikraad). Koolitajad peavad viimase 5 aasta jooksul olema läbi viinud vähemalt 100 ak/h ulatuses ettevõtluskoolitusi või koolitanud teemal, mille koolitajaks kandideerivad. Eneseanalüüs sedastab samuti, et soovituslikult on koolitajal vähemalt täiskasvanute koolitaja tase 6 kutse. Selle puudumisel tuleb koolitajal töövestlusel koolituse korraldajale suuliselt kirjeldada, kuidas ta järgib täiskasvanute koolitaja kutsestandardi teatud kompetentse (valik tehakse koolitaja eelneva CV põhjal) ja/või läbi viia demokoolitus. Komisjoni hinnangul on eespool kirjeldatud koolitusasutuse nõuded koolitajatele selgelt sõnastatud ja asjakohased.

Koolitusasutuse veebilehel on hinnatava õppekava koolituste juures toodud info koolitajate kompetentsust tõendava kvalifikatsiooni, õpi- ja töökogemuse kohta. “Ettevõtluskoolituse” juures puudub siiski ühe koolitaja tutvustus (on ainult nimi ja foto).

Hinnatava koolituse puhul on koolitajana välja toodud ka koolitusasutuse juht, kes veebivestlusel kinnitas, et ta ei ole ettevõtluskoolituse koolitaja, kuid osaleb koolituse läbiviimisel mentori rollis. Et koolituse valija saaks teha informeeritud valikut, soovitab komisjon tagada, et koolitusasutuse veebilehel kuvatavate koolitajate info oleks piisav ja asjakohane ning vastaks täiskasvanute koolituse seaduse nõuetele.

Veebivestlusel selgus, et hinnatava “Ettevõtluskoolituse” põhikoolitaja on teinud koolitusasutusega koostööd alates 2010. aastast. Koolitatavas valdkonnas on tal kogemust rohkem kui 20 aastat. Koolitaja on rahvusvahelise *coachingu* föderatsiooni ICF sertifitseeritud *coach*. Komisjon kuulis hindamisvestlusel, et koolitaja täiendab ennast regulaarselt koolitatavatel teemadel, vaadates läbi koolitusel kasutatavaid allikaid ja otsides uusi materjale. Lisaks osaleb ta veebiseminaridel (nt raamatupidamine), loeb erialast kirjandust ja valdkondlike ekspertide (nt Krista Tearu) blogipostitusi. Komisjon veendus hindamisvestlusel, et koolitajal on heal tasemel digioskused ning ta arendab neid pidevalt. Komisjon hindab kõrgelt koolitaja võimekust õpet edukalt läbi viia väga erinevate digioskustega õppijate

gruppides. Koolitajal on täiskasvanute koolitaja kutse tase 6. Komisjon leiab, et koolitajal on olemas vajalik kogemus ja kvalifikatsioon, ta täiendab ennast regulaarselt ning on heaks eeskujuks õppijatele, vastutades ise oma arengu ja õpitee kujundamise eest.

Eneseanalüüsis on toodud, et koolitusasutus pakub koolitajatele arenguvõimalusi läbi enesearengukoolituste ja kaasamiste erinevatesse projektidesse, mis aitavad täiendada nende erialast ja koolitajapädevust. Samuti pakub koolitusasutus koolitajatele regulaarset supervisiooni, *debriifingut* või nõustamist. Komisjoni hinnangul toetab koolitusasutus koolitajate arengut nii valdkondliku kui ka andragoogilise pädevuse osas ning pakub võimalust saada psühholoogilist tuge.

Eneseanalüüsist selgub, et koolitajad saavad õppijatelt tagasisidet vahetult koolituspäeva jooksul või pärast koolitust, kui õppijad on täitnud koolitusasutuse veebilehelt leitava tagasiside vormi. Veebivestlusel selgus, et koolitajani jõuab kirjalik tagasiside sellisel puhul e-posti teel. Koolitusasutuse esindajad nentisid veebivestlusel, et kirjalikku tagasisidet antakse pigem vähe ja koolitaja hinnangul on väärtuslikum õppijate vahetu tagasiside, mille nad annavad koolituspäeva lõpus toimival tagasisideringil. Õppijad on tugevustena välja toonud koolitaja pikaajalist kogemust valdkonnas, häid näiteid ja koolitusmaterjale. Koolitaja on saanud tagasisidet, et tema kõnetempo on vahel liialt kiire ning on püüdnud seda jälgida. Koolitaja on õppijate tagasiside põhjal muutnud näiteks teemade järjestust ning teemade käsitlemise põhjalikkust. Komisjoni hinnangul analüüsib koolitaja oma tegevust ning arvestab õppijate tagasisidega.

Tugevused

- 1) Asutusel on selgelt sõnastatud ja piisavalt kõrged nõuded koolitajatele ja neid rakendatakse koolitajate valikul.
- 2) Koolitaja suudab õpet edukalt läbi viia väga erinevate digioskustega õppijate gruppides.

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Koolituse valija jaoks on tõene ja täielik info koolitajate kohta (sh konkreetse koolituse koolitajad) ning võimalikud muudatused koolitajate koosseisus võrreldes reklaamituga väga olulised aspektid koolituse valikul. Koolitusasutuse veebilehel puudub hinnatavas õppekavarühmas "Ettevõtluskoolituse" ühe koolitaja tutvustus (välja on toodud ainult nimi ja foto). Hinnatava ettevõtluskoolituse koolitajana on välja toodud ka koolitusasutuse juht, kes veebivestlusel kinnitas, et ei ole ettevõtluskoolituse koolitaja. Komisjon soovib muuta koolitusasutuse veebilehel koolitajate info piisavaks ja täpseks.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJA

Koolitusasutuse veebilehel on toodud info koolitajate kohta. Komisjon leiab, et hinnatavas õppekavarühmas puudub "Ettevõtluskoolituse" ühe koolitaja tutvustus ning koolitajana on välja toodud ka koolitusasutuse juht, kes veebivestlusel kinnitas, et ei ole ettevõtluskoolituse koolitaja.

Koolitusasutus on sätestanud koolitajatele konkreetsed nõuded, mis komisjoni hinnangul on asjakohased ja neid rakendatakse praktikas.

Komisjon leiab, et koolitusasutus toetab koolitajate arengut nii valdkondliku kui ka andragoogilise pädevuse osas ning pakub võimalust saada psühholoogilist tuge.

Komisjoni hinnangul analüüsib hinnatava õppekava koolitaja oma tegevust ning arvestab õppijate tagasisidega.

Eelnevat arvesse võttes on komisjoni koondhinnang hindamisvaldkonnale koolitajad "nõuded on täidetud".

KOOLITAJAD: Nõuded on täidetud

IV RESSURSID

8. Füüsiline ja/või digiõppe keskkond on asjakohane ja toetab õppijat õpiväljundite saavutamisel.

Suunised: Füüsiline keskkond vastab tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ja on õppijatele ohutu. Koolituse kirjelduse juures on olemas info ruumide ligipääsetavuse osas. Veebikeskkonnas läbiviidava õppe puhul arvestatakse õppija vajadustega. Õppija toetamiseks õpiväljundite saavutamisel on kavandatud aja- ja asjakohased digitehnoloogilised lahendused, sh vajadusel e-õppe keskkond.

ANALÜÜS

Koolituse füüsiline ja veebikeskkond on põhjalikult kirjeldatud nii õppekavas kui eneseanalüüsis. Õppekavas on toodud välja, et koolitusruumid vastavad tervisekaitse, töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ning on õppijatele ohutud, ning need vastavad siseruumidele kehtestatud nõuetele, sealhulgas piisavale ruumile, valgusele ja kohandatavale mööblile, mis võimaldab erinevate aktiivõppemeetodite kasutamist. Samuti on koolitusruumides on olemas vajalikud esitlusvahendid, kontoritarbed ja arvutid õppe eesmärgil kasutamiseks.

Õppekavas on ligipääsetavuse osas välja toodud, et koolitus toimub kohas, mis on ametlikust peatusest kuni 10 minuti jalutustee kaugusel ning koolitusruumidele on tagatud juurdepääs ka liikumispuudega isikutele. Lisaks on eneseanalüüsis toodud välja, et füüsilise ja/või vaimse erivajadusega inimestel on võimalus osaleda tugiisiku, pereliikme või tõlgi abiga.

Õppekavas on samuti välja toodud, et distantsõppe korral kasutatakse veebikeskkonda Zoom, mis võimaldab reaajas pildi ja heliga suhtlust koolitajate ja õppijate vahel ning veebivestlusel selgus, et tehniline tugi osalejatele on tagatud koolitaja poolt, et tagada sujuv õppekeskkonna kasutamine.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Eelneva põhjal komisjon järeldab, et, et füüsilises keskkonnas on loodud tingimused õppimiseks ja õpetamiseks vastavalt kehtestatud standarditele. Veebikeskkonnas toimuv distantsõpe on korraldatud kooskõlas õppijate vajaduste ja koolitusel kasutatavate õppemeetoditega ning tehniline tugi on kättesaadav, toetamaks õppijate osalemist õppeprotsessis.

RESSURSID: Nõuded on täidetud